

**КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»**

В І С Н И К

**НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ВІННИЦЬКОГО ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНОГО
КОЛЕДЖУ**

ВИПУСК № 1 (45)

Вінниця, 2024

ВІСНИК НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу

РІШЕННЯ

Національної ради України
з питань телебачення та радіомовлення
щодо реєстрації суб'єкта друкованих медіа
№ 967 від 28 вересня 2023 року
Журнал

Журнал присвячений висвітленню широкого спектру теоретичних та прикладних проблем педагогіки, психології, окремих методик та філології, підтримує традиції інтеграції вишівської науки з практикою, сприяє поширенню досвіду наукової, науково-педагогічної та виробничої діяльності, становленню кадрів вищої кваліфікації; розрахований на спеціальну категорію читачів, зокрема педагогічних та науково-педагогічних працівників закладів вищої, середньої та дошкільної освіти, здобувачів освіти та молодих науковців.

Вісник заснований у січні 2012 року, виходить 3 рази на рік

Мова видання: українська, англійська

Тематичні напрями Вісника:

- ❖ Інтеграція науки та практики як механізм ефективного розвитку
- ❖ Педагогічні та лінгвістичні аспекти викладання
- ❖ Германістика та славістика у сучасному науковому просторі
- ❖ Психолого-педагогічні умови формування та розвитку особистості вихованця
- ❖ Лабораторія педагогічної майстерності та професійного саморозвитку педагога
- ❖ Дисемінація передового педагогічного досвіду
- ❖ Challenges in Education
- ❖ Відомі імена року
- ❖ Проби пера
- ❖ Конкурси
- ❖ Рецензії

Номер затверджено на засіданні Вченої ради

КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Протокол № 7 від 14 лютого 2024 року

Головний редактор: директор КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Войцехівський К.Ф.; **відповідальний редактор:** методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист, Руда Т.В., **медіа-редактор:** к.пед.н., доц. Марценюк О.Г.

Редакційна колегія: д.пед.н., проф. Мисліцька Н.А., д.філ.н. Войцехівська Н.К., к.філ.н., доц. Січкар С.А. (Уманський державний педагогічний університет ім. П. Тичини), спеціаліст вищої категорії, викладач-методист Когутюк О.В.

Відповідальність за зміст статей несуть автори

Матеріали видаються в авторській редакції

В 53 Вісник науково-методичних досліджень Вінницького гуманітарно-педагогічного коледжу : Випуск 1(45) /за заг. ред. К.Ф. Войцехівського. Вінниця : Твори, 2024. 168с.

ЗМІСТ

СЛОВО РЕДАКТОРА

БУГА ОКСАНА, Інвестиційна привабливість регіонів як основа сталого розвитку країни.....	6
<u>АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ МОДЕЛЮВАННЯ У ПРАКТИЧНІЙ ПІДГОТОВЦІ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ ЯК ЗАСОБУ ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНОГО РОЗВИТКУ МАЙБУТНЬОГО</u>	

ФАХІВЦЯ

СВЕРЛОВИЧ ВАЛЕНТИНА, НАДКЕРНИЧНА ЛЮБОВ Сучасна модель практичної підготовки майбутніх педагогів у коледжі.	10
БУЛЕЙКО ОЛЬГА, КАРЛОВА ОЛЕНА, Підготовка практикоорієнтованого фахового молодшого бакалавра в ВСП Вінницькому фаховому коледжі будівництва, архітектури та дизайну КНУБА.	14
МАЙДАНИК ОЛЕНА, МАРІЯ СЕНИШИНА, Підготовка майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.	18
МІЛЩУК СВІТЛАНА, Використання технології вебквестів під час організації літньої педагогічної практики здобувачів освіти спеціальності 012 Дошкільна освіта (з досвіду роботи)..	22
ЯКОВЛІВА ОЛЕНА, Процес спілкування як умова розвитку комунікативних умінь майбутніх учителів.....	27
ГУМЕНЮК ОКСАНА, Компетентнісна освіта - як основа професійно-особистісного розвитку майбутнього фахівця (з досвіду роботи)	29
ХАНІКОВА ІРИНА, СТЕЦЮК ІРИНА, Співпраця закладів педагогічної освіти з громадськими організаціями як засіб організації педагогічної практики роботи з дітьми з особливими освітніми потребами	31
ГАЛАН ОЛЬГА, ФАЛОВСЬКА ІРИНА, Дизайн-мислення в освітній діяльності.....	33
ДЕМКОВА ВІТА, Моделювання фізичних процесів у дослідницькій діяльності студентів.....	35
ЖУПАНОВА НАТАЛІЯ, Застосування моделювання на урок зарубіжної літератури.....	38
КОВАЛЬЧУК ІРИНА, ЧЕМЕРИС ІРИНА, Формування лідерських якостей у майбутніх фахівців як ключ до успіху в сучасному світі.	40
КОРНЕЛЮК ВІКТОР, Моделювання оцінювання взаємодії в освітньому процесі.	43
СОРОЧАН МАРИНА, Використання моделювання у процесі практичної підготовки як засобу професійно-особистісного розвитку здобувачів освіти в реаліях сьогодення.	45
ТЕРЕПА АЛЛА, Математичне моделювання як прийом формування математичної компетентності в майбутніх учителів початкової школи в педагогічних коледжах.	49
ВОЙТЕНКО ГАЛИНА, КУЗЕМА ГАННА, Вплив освітньої інноватики на креативний розвиток професійних здібностей майбутніх вчителів.	54
КРАМСЬКА ЗОЯ, КРУГЛИК МАРИНА, Проектування освітнього простору закладу дошкільної освіти як умова розвитку дитини.	57
ПАЩЕНКО МАЯ, КОВАЛЕНКО КАТЕРИНА, Реалізація моделі освітнього простору шляхом впровадження у практику технології педагогічного проектування у закладах дошкільної освіти...	59
СИНЕГУБ ЯРОСЛАВА, ГОРДІЙЧУК МАР'ЯНА, Моделювання освітнього середовища закладів вищої освіти.	61
ДЕНИСЮК ТЕТЯНА, ГОРОБЧУК КАТЕРИНА, Екологічний підхід до проблеми створення моделі освітньої системи в Україні.	63
ТРОЯН НАТАЛІЯ, ДІДЕНКО АНАСТАСІЯ, Дистанційне проведення педагогічної практики: важливі акценти впровадження (з досвіду роботи).....	65

МУЗИЧНИЙ СВІТ У НАУКОВО-МЕТОДИЧНИХ ДОСЛІДЖЕННЯХ

АГЕЙКІНА-СТАРЧЕНКО ТЕТЯНА, ЛЮБЧИК КАТЕРИНА, Світова прем'єра хорового циклу «Псалми Давидові» Р. Толмачова за поезією Т.Г. Шевченка.	67
СТЕПОВА АЛЛА, Музично-педагогічна діяльність українських композиторів XIX - початку XX століть.....	70
КАСЬКО ТЕТЯНА, СТОРОЖУК НАТАЛІЯ, Специфіка викладання хорового диригування в умовах дистанційного навчання для майбутніх вчителів музичного мистецтва.	75

ІСКРА СВІТЛАНА, ГАВРІЛОВА СОФІЯ , Організація роботи з вокальним ансамблем: теоретичні та практичні аспекти.	78
МАЗУР АЛЬБІНА , Формування музично-естетичного смаку студентів на занятті з постановки голосу.	81
ІСКРА СВІТЛАНА, КИРИЛЮК ДМИТРО , Вокально-хорове виховання як основа формування співацьких навичок школярів.	84
ЧОРНА НАТАЛЯ, ХОЛОДЮК МАРІЯ , Театралізована діяльність на уроках музичного мистецтва в ЗЗСО: види та форми.	88
БОГОЦЬКА ВАЛЕНТИНА, СЕГЕДА МИКОЛА , Використання мультимедійних технологій на уроках музичного мистецтва в закладах загальної середньої освіти.	93
ТОМЧУК АННА, МЕЛЬНИК ГАЛИНА , Використання мультимедійних технологій у навчальному процесі на уроках музичного мистецтва.	97

ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ: РОЗРОБЛЕННЯ, ВПРОВАДЖЕННЯ НОВИХ

МЕТОДИК ТА ПРАКТИК НАВЧАННЯ

СКРИПНИК НАДІЯ, ЛЕБЕДЬ ЮЛІЯ, ТКАЧУК АНАСТАСІЯ , Формування риторичної компетентності здобувачів освіти у процесі навчання.	101
МІНОВА ЄЛИЗАВЕТА, ГОЛОВАНЮК ВАЛЕНТИНА , Біблійні алюзії в контексті літератури постмодернізму (на прикладі роману «Історія світу в 10,5 розділах» Джуліана Барнса).	107
ІСКРА СВІТЛАНА, СТАВНІЙЧУК МАЙЯ , Український пісенний фольклор як складова репертуару дитячих вокальних ансамблів.	113
ВАЦАК КРІСТІНА , Концепти дитинства у творчості М. Вінграновського.	117
ЦІСАР ІРИНА, КСЕНЧИНА ОЛЕСЯ , Використання українського фольклору в мовленнєвому розвитку старших дошкільників.	120
БЕРЕЖАНСЬКА ОЛЬГА , Впровадження STEM-освіти на заняттях з української мови та літератури.	123
ЯКОВЕНКО ТЕТЯНА, ВОНСОВИЧ ОЛЕНА , Неокласичні традиції у творчості Максима Рильського.	126

НОТАТКИ СУЧАСНОЇ ПСИХОЛОГІЇ, ПЕДАГОГІКИ ТА МЕТОДИКИ НАВЧАННЯ

ПЕТРЮК ВАЛЕНТИНА , Використання в організації роботи творів В.О.Сухомлинського як засобу морального виховання дітей дошкільного віку.	129
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, БАКУНЧИК ЯНА , Основні аспекти формування грамотності та розвитку мовлення здобувачів початкової освіти у процесі вивчення української мови.	132
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, ПАРУБОЧА МАРІЯ , Фундаментальність проблеми формування орфографічних умінь здобувачів початкової освіти у сучасному освітньому просторі.	137
ОМЕЛЯНЧИК ТЕТЯНА, МАРУЩАК ВІКТОРІЯ , Втілення інноваційних технологій на уроках в початковій школі як запорука ефективної спільної навчальної діяльності педагога та здобувачів початкової освіти.	140
ОСАДЧА ЛЮДМИЛА , Рівень хореографічної підготовленості старшокласниць на уроках фізичної культури за варіативним модулем «Хореографія».	146
ЦІСАР ІРИНА, БЛУДЧА АНАСТАСІЯ , Роль пісочної терапії у формуванні зв'язного мовлення дошкільнят.	148
ІННА БАРЩЕВСЬКА , Особливості діагностики та педагогічного супроводу дітей із синдромом Аспергера та СДУГ.	151
ВАКОЛЮК ТЕТЯНА, ЯКОВЛІВА ОЛЕНА , Проблема булінгу у шкільному середовищі.	155
ТАРАШЕВСЬКА ОЛЬГА, ЦІСАР ІРИНА , Інноваційні технології в роботі з дітьми ООП.	157
ЯКОВЕЦЬ НАТАЛІЯ , Літературний проект як ефективний формат освітньої діяльності в ЗДО, засіб розвитку національно-патріотичних почуттів дошкільників та формування інтересу до сучасної книги (зі збірника проектів за творами сучасних українських авторів).	160

ВІДОМІ ІМЕНА

КІСЕЛЬОВ ДМИТРО , Бертольт Брехт: теорія «Епічного театру». Зміст явищ.	162
ЛИСИЙ АНАТОЛІЙ , Наш останній король – Stanislaw August Poniatowski.	165

СЛОВО РЕДАКТОРА

Два роки Україна бореться проти агресії росії, два роки як життя народу поділилося на: до і після. Змінилося все: побут, цінності і навіть окремі професії. Єдине залишається непохитним – любов до Батьківщини та бажання бути вільними!

Попри важкі, нестабільні часи українська молодь вірить у власні сили та прагне справедливості. Велика кількість здобувачів освіти всієї України подалися до лав ЗСУ та борються за незалежність й суверенітет держави. І це свідомий вибір. Вибір, який заслуговує на повагу та за який не соромно!

Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж теж має своїх героїв. Це «вчорашні» студенти, які без вагань стали на наш захист. Ми стараємося підтримати та допомогти тим, які невтомно виборює кожен клаптик рідної землі.

З перших днів повномасштабного вторгнення студенти та працівники коледжу активно долучилися до волонтерської діяльності. Виготовлення окопних свічок та оберегів для захисників, пошиття балаклав, плетіння маскувальних сіток, донорство, приготування та доставка їжі, допомога біженцям, формування індивідуальних аптечок, участь у благодійних концертах та футбольних матчах – усе це види волонтерської допомоги, яку надавали та продовжують надавати наші студенти й працівники. Ми проводимо благодійні ярмарки, беремо участь у всеукраїнських акціях на підтримку ЗСУ і

військовослужбовців, які проходять лікування та курси реабілітації.

За ініціативи наших викладачів зібрані кошти та придбані автівки для підрозділів, в яких служать наші випускники, і на даний час перебувають на передовій.

Дуже боляче згадувати про втрати. Ми із сумом вшановуємо пам'ять тих, хто нажаль, віддав своє життя за майбутнє. Задля виховання патріотизму молодого покоління, з метою загострення уваги до сучасних проблем і цінностей у коледжі щоранку звучить хвилина мовчання в пам'ять загиблим воїнам та всім жертвам цієї кровавої війни, проводяться виховні заходи та години спілкування.

Ми відкрили Стіну пам'яті загиблих студентів і випускників коледжу аби ніхто і ніколи не викреслив із своєї пам'яті воїнів, які захищали нас, нашу землю, нашу країну від ворога.

Ми також беремо участь у благодійних акціях, які допоможуть нашим студентам обрати для себе правильну позицію та зрозуміти головне – Україна наше все!

І після темряви обов'язково прийде світло, й добро переможе зло. Ми свято віримо у Збройні Сили України і боремося до кінця. Ми продовжуємо писати, творити, досліджувати та навчати.... Правда на нашому боці, тому задля майбутнього покоління ми зобов'язані вистояти, і на своєму освітньому фронті зробити все можливе задля ПЕРЕМОГИ!!!

**ПІДГОТОВКА МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ДО
ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ
МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ**

УДК 378.011.3-51:[373.3.016:]

МАЙДАНИК ОЛЕНА

*кандидат педагогічних наук, декан факультету педагогіки
та фінансово-економічної діяльності*

СЕНИШИНА МАРІЯ

*здобувачка освіти факультету педагогіки та фінансово-економічної діяльності
КЗВО «Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»*

Abstract. The article addresses the issue of professional training of future primary school teachers for the civic education of younger students in modern conditions; reveals the essence of the concept "professional training of a primary school teacher"; analyzes the main components necessary in the professional preparation of future primary school teachers for the civic education of younger students, namely: motivational-value, content, and activity components. The essence of the content aspect of the training of future specialists on this issue has been clarified.

Key words. Professional training, primary school teacher, civic education, younger students, State standard of primary education.

Постановка проблеми. Нинішні соціально-політичні зміни в нашій країні висувують нові вимоги до підготовки вчителя, покликаного виховувати особистість з активною громадянською позицією.

В умовах, що склалися, перед педагогічною освітою постала необхідність готувати майбутніх педагогів до громадянського виховання учнів. Найсприятливіші можливості для формування громадянських якостей особистості, вважаємо, має саме початкова ланка навчання. У зв'язку з цим необхідна науково обґрунтована система професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи до виховання громадянськості як якості особистості молодшого школяра.

Аналіз актуальних досліджень. Протягом всіх років існування людського суспільства і школи особистості вчителя завжди відводилася вирішальна роль у вихованні молодого покоління. Ще Платон зазначав, що посада вчителя набагато вагоміша за найвищі посади. Особливу увагу цій проблемі приділяв наш видатний вітчизняний педагог К. Ушинський, заслуга якого полягає в розробці системи науково-педагогічної підготовки вчительських кадрів. Учений в опублікованій свого часу

праці «Проект учительської семінарії» чітко висвітлив вимоги, яким повинен відповідати вчитель. З того часу питання професійної підготовки вчителів стає пріоритетним у вітчизняній науці.

Так, соціологи С. Григор'єва та А. Давидова присвятили свої праці розвитку громадянського суспільства та становленню громадянської позиції особистості. Проблема формування якостей громадянина досліджена у наукових доробках М. Пирогова, А. Макаренка, В. Сухомлинського, а також сучасних дослідників І. Бега, О. Кафарської, Т. Мироненко, В. Оржехівського, В. Плахтєєвої, В. Поплужного, Н. Самохіної, Л. Снігур, І. Сопівник та ін. Питання громадянського виховання учнів початкової школи висвітлено у працях Н. Бібік, Н. Рогальської, О. Савченко, Г. Тарасенко, С. Якименко та ін.

Аналіз вищезазначених наукових джерел з досліджуваної теми дозволяє констатувати, що проблема формування професійної підготовки майбутнього вчителя до громадянського виховання молодших школярів у нинішніх умовах протистояння українського народу російській агресії в педагогічній науці розглядалася не в повному обсязі.

Мета статті. Здійснити аналіз психолого-педагогічних досліджень, присвячених проблемі фахової підготовки майбутніх учителів початкової школи та охарактеризувати основні умови, що сприяють професійній готовності майбутнього спеціаліста до громадянського виховання молодших школярів.

Виклад основного матеріалу. У сучасній теорії і практиці досить багато досліджень присвячено організації професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи. Різноманітні особливості такої підготовки досліджували Н. Бібік, О. Біда, В. Бондар, О. Комар, Л. Красюк, А. Кудусова, С. Лавриненко, О. Майданик, С. Мартиненко, О. Матвієнко, Д. Пащенко, Л. Пелех, О. Пометун, В. Радул, М. Севастюк, А. Хоменко, Л. Хомич, І. Шапошнікова, І. Щербак та ін..

У дослідженнях вищезазначених науковців знаходимо різні підходи до розуміння поняття «професійна підготовка вчителя».

Так, Л. Хомич систему психолого-педагогічної підготовки вчителя початкової школи визначає як складне цілісне і багатоаспектне структурне утворення, функціонування якого спрямоване на підготовку майбутнього спеціаліста, здатного творчо підходити до розв'язання проблем навчально-виховного процесу з молодшими школярами [5].

На думку Г. Троцько, професійна підготовка є системою, що характеризується взаємозв'язком та взаємодією структурних та функціональних компонентів: мети, навчання, змісту освіти, мотивів навчання, діяльності викладача і студентів, сукупність яких визначає особливість, своєрідність, що забезпечує формування особистості студента відповідно до поставленої мети – вийти на якісно новий рівень готовності студентів до професійної діяльності [4].

У змісті професійної підготовки особистості майбутнього вчителя Л. Пелех визначає умови ефективності впливу системи масових виховних заходів. На

думку вченої, це такі умови, як взаємозв'язок між:

- активною участю студентів у масових виховних заходах і рівнем їхньої професійної готовності до організації виховної роботи у школі;
- соціальною активністю у ВНЗ і їхньою готовністю до самореалізації та самоактуалізації;
- впевненістю у своїх силах і їхньою інтелектуальною сферою та загальною ерудицією [3, с. 16].

Зазначені аспекти професійної підготовки майбутніх педагогів є важливими у формуванні готовності здійснювати виховну діяльність і підтверджують актуальність проблеми професійної підготовки майбутніх учителів початкової школи до громадянського виховання молодших школярів.

Нині основні концептуальні засади виховання ціннісного ставлення до людини, суспільства і держави знайшли своє відображення в Національній доктрині розвитку освіти, Державному стандарті початкової освіти, в концепціях «Громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності» та «Національно-патріотичного виховання дітей і молоді», а також у законах України «Про загальну середню освіту», «Про освіту» й «Про вищу освіту» тощо.

Зокрема, у Концепції громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності підкреслюється, що освітні процеси в державі ґрунтуються на засадах гуманізму, демократії, національної свідомості, взаємоповаги між націями й народами [1, с. 7].

На основі аналізу психолого-педагогічної літератури та нормативних документів нами визначено зміст поняття «професійна підготовка майбутнього вчителя до громадянського виховання молодших школярів» як інтегративної якості особистості, яке характеризується активністю і потребою у формуванні громадянськості молодших школярів як соціально-моральної цінності, знанням сутності та змісту громадянського

виховання, уміннями, що забезпечують ефективність реалізації цього процесу.

Для нашого дослідження, ми вважаємо, важливо виокремити основні компоненти, які необхідні у професійній підготовці майбутнього вчителя початкової школи до громадянського виховання молодших школярів. А саме: мотиваційно-ціннісний, змістовий та діяльнісний.

Мотиваційно-ціннісний компонент полягає у тому, що майбутній учитель відчуває потребу в громадянському вихованні молодших школярів у сучасних умовах, ставить цілі та досягає їх у професійній діяльності, що забезпечує формування громадянськості молодших школярів, приймає цю діяльність як пріоритетну цінність. Сам займає активну громадянську позицію.

Змістовий компонент професійної готовності до громадянського виховання молодших школярів характеризується системою загальнокультурних, психолого-педагогічних, спеціальних (знання специфічних умов роботи з громадянського виховання), методичних (знання засобів, форм, методів впливу на здобувачів освіти) знань.

Громадянське виховання молодших школярів – надзвичайно важливий і специфічний етап виховання людини, адже у цей період потрібно сформувати в учнів почуття любові і поваги спочатку до своєї сім'ї, родини, домівки, потім – до школи, рідного слова, природи, побуту і традицій, вулиці, міста, регіону і в кінцевому результаті – до свого народу і країни. Тільки за таких умов і такої послідовності виховних впливів ми отримаємо сформоване в учнів почуття гордості, поваги, співпереживання за долю своєї Батьківщини.

Діяльнісний компонент. Головним елементом професійної підготовки майбутнього вчителя до громадянського виховання молодших школярів є його діялісна сторона, тому готовність до вирішення завдань із громадянського виховання передбачає оволодіння майбутніми вчителями певними вміннями.

Серед них варто виокремити: конструктивні (уміння планувати виховний процес в молодших класах, уміння відбирати, аналізувати і систематизувати художні, наукові, публіцистичні твори відповідно до завдань громадянського виховання, їх співвідношення із загальними цілями виховання); організаторські (уміння організувати особисту діяльність при здійсненні громадянського виховання, уміння організовувати творчу діяльність молодших школярів у навчально-виховному процесі); комунікативні (уміння зацікавити учнів змістом, формами, методами і засобами національного виховання, використовуючи особистий авторитет, власну зацікавленість проблемою; уміння викликати піднесені почуття за рідну країну в процесі перегляду перлин образотворчого мистецтва України, літературних, історичних творів; уміння використовувати цікаві форми і види виховної роботи з метою організації колективного спілкування і міжособистісних відносин та ін.) [2, с. 133].

Майбутні педагоги повинні раціонально обґрунтовувати, визначати, застосовувати найбільш ефективні способи вирішення завдань із громадянського виховання молодших школярів. Вчитель початкової школи зобов'язаний критично оцінювати свої знання, вміння і навички з цього виду діяльності, систематично поповнювати їх і творчо застосовувати у своїй роботі та мати стійку громадянську позицію та розвинену громадянську свідомість.

З метою з'ясування сутності загального змістового аспекту професійної підготовки майбутнього вчителя початкової школи стосовно формування громадянськості молодших школярів, нами у коледжі було проаналізовано Державний стандарт вищої освіти спеціальності 013 Початкова освіта, Державний стандарт початкової освіти та навчальні плани професійної підготовки *майбутнього вчителя початкової школи*.

Аналіз показав, що формування громадянської самосвідомості майбутніх учителів неможливе без збагачення

освітнього процесу додатковим змістом навчального матеріалу, що забезпечує оволодіння поняттями, ідеями, теоріями, знання яких сприяє формуванню у майбутніх педагогів професійної готовності здійснювати громадянське виховання молодших школярів.

Цьому сприяють, на наш погляд, введення до навчальних планів курсів, що дозволяють майбутнім учителям познайомитися з історією, традиціями, звичаями свого краю, народів, які його населяють. Адже кожна окрема людина входить у людське співтовариство через свою національну індивідуальність – як українець, німець, француз, англієць. Громадянське виховання пов'язане в освіті з виробленням певного «стилю» засвоєння досягнень загальнолюдської культури, підставою якого є любов до своєї країни, свого народу, своєї культури. У зв'язку з цим стає актуальним включення індивідуально-духовних традицій, культурних досягнень, накопичених попередніми поколіннями, у зміст навчально-виховного процесу.

У процесі підготовки майбутніх учителів необхідно забезпечувати засвоєння принципів виховання, які дозволяють послідовно реалізовувати їх у майбутній педагогічній діяльності. Особлива увага в системі теоретичної і практичної підготовки здобувачів вищої освіти спеціальності «Початкова освіта» приділяється вмінню застосовувати на практиці і бачити практичну значимість наступних принципів: гуманізації змісту педагогічної підготовки, особистісно діяльнісний підхід, єдність теорії і практики, диференціації та індивідуалізації процесу підготовки. Ця умова реалізовується через посилення гуманітарно-громадянської орієнтації курсів «Педагогіка», «Вступ до спеціальності», «Історія України», «Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (громадянська та історична освітня галузь) та ін.

Зокрема, вивчення навчальної дисципліни «Педагогіка» дозволяє простежити еволюцію ідеї громадянського

виховання, визначити вплив соціальних і політичних умов на зміну уявлень про особистість громадянина, його громадянськості, формування громадянської позиції. Цей курс дозволяє сформувати світоглядну позицію майбутнього вчителя, вирішувати завдання вироблення його морально-громадянських якостей. З метою поглиблення і розширення знань про сутність, цілі, завдання, закономірності розвитку ідеї громадянського виховання у лекційний курс «Педагогіка» включено питання, пов'язані з місцем і роллю організації процесу виховання громадянськості у системі якостей особистості, з вивченням досягнень світової педагогічної думки, які використовуються в системі роботи сучасної школи з громадянського виховання молодших школярів. Вивчення поглядів історичних і політичних діячів, педагогів, їх залежність від конкретного історичного етапу розвитку суспільства і держави дозволяють виявити особливості та значимість, суперечливий характер процесу громадянського виховання молодших школярів; дозволяє знайти відповіді на складні явища у становленні громадянської самосвідомості та громадянської позиції молодших школярів. На лекційних заняттях майбутні вчителі оволодівають теоретичними знаннями, поняттями, ідеями громадянського виховання.

Значні можливості у підготовці майбутніх учителів до досліджуваного виду діяльності має навчальна дисципліна «Методика навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» (громадянська та історична освітня галузь). Цей курс дозволяє включити такі питання підготовки майбутніх учителів до громадянського виховання :

- формування правової культури молодших школярів;
- зміст, основні форми і методи профілактики шкідливих звичок;
- правове виховання і етика взаємовідносин молодших школярів;
- ознайомлення з педагогічними технологіями громадянського

виховання.

Під час проведення практичних занять з методики навчання інтегрованого курсу «Я досліджую світ» майбутні вчителі навчаються створювати для школярів комфортні умови, виявляти вікові інтереси учнів, ініціювати прояв школярами більшою мірою активності, самостійності, моделюють різні життєві ситуації та фрагменти спілкування.

Висновки. Таким чином, проведене дослідження показало, що у сучасних умовах реформування освіти підвищилася відповідальність виховних інституцій у вирішенні завдань громадянського виховання молоді та дітей. Важливою стає

підготовка майбутніх учителів до громадянського виховання молодших школярів, вироблення у них умінь розбиратися у всьому різноманітті фактів дійсності і допомагати вихованцям правильно сприймати інформацію, що надходить, з об'єктивних позицій.

Освітній процес в закладі освіти обумовлений тим, що організація життєдіяльності здобувачів освіти спрямована на виконання соціального замовлення суспільства: формування громадянина з високою демократичною культурою, гуманістичною спрямованістю, здатного до соціальної творчості.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ ТА ЛІТЕРАТУРИ:

1. Концепція громадянського виховання особистості в умовах розвитку української державності. Наук. творч. колектив: О. В. Сухомлинська (наук. кер.) та ін. *Шлях освіти*, 2000. № 3. С. 7-13.
2. Майданик О. В. Основи формування громадянської компетентності майбутніх учителів початкової школи. Навчальний посібник. Вінниця : ВГПК, 2015. 216 с.
3. Пелех Л. Р. Формування особистості майбутнього вчителя у системі масових виховних заходах вищого навчального закладу: дис. ... канд. пед. наук: 13.00.04. Рівне, 2001. 193 с.
4. Троцько Г. В. Теоретичні та методичні основи підготовки студентів до виховної діяльності у вищих педагогічних навчальних закладах. Київ, 1987. 54 с.
5. Хомич Л. О. Професійно-педагогічна підготовка вчителя початкових класів. Київ : Магістр-S, 1998. 200 с.

*Стаття надійшла до редакції
26 грудня 2023*

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ВЕБКВЕСТІВ ПІД ЧАС ОРГАНІЗАЦІЇ ЛІТНЬОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ПРАКТИКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ СПЕЦІАЛЬНОСТІ 012 ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

(з досвіду роботи)

УДК 378.147.091.33:373.2.09]:004.773.7

МІЛІЩУК СВІТЛАНА

викладач кафедри теорії та методики дошкільної освіти

КЗВО «Луцький педагогічний коледж»

Abstract. Nowadays, the quality of professional training of future specialists can be improved by the combining modern pedagogical technologies with an information and communication technologies. An example of a such effective integration is webquests. In article the practical aspects of the organization of summer pedagogical practice for students of the 012 “Preschool education” specialty in the higher education institution in the conditions of learning using distance learning technologies are described. An analysis of the developed educational site as an example of the implementation of webquest technology during the practical training of education seekers is carried out.